

Globaliseringsrådet
Prins Jørgens Gård 11,
1218 København K

Dato: 10. august 2005

Ref.: PO/rw

Vedr.: Forslag til Globaliseringsrådet omhandlende uddannelse

Dansk Industri og CO-Industri har nedsat regionale industripolitiske udvalg i hele landet, som består af folkevalgte medlemmer fire fra hver organisation. I Østjylland (Århus Amt) har vi med stor interesse fulgt det af regeringen nedsatte Globaliseringsråd der skal komme med en samlet strategi for at udvikle Danmark til et førende vækst-, viden- og iværksættersamfund.

Vi har regionalt for længst erkendt at det Danske samfund er en del af en stadig mere globaliseret verden. Varer, teknologi, investeringer og arbejdspladser flytter sig hurtigere over landegrænserne – og i de enkelte lande vil forskellige grupper af virksomheder og medarbejdere ikke være rustet ens til at møde de nye udfordringer og udnytte de nye muligheder – der stiller krav til det danske samfund og til den enkelte dansker. Disse udfordringer kræver vilje til fornyelse. Vi skal omprioritere, omstille os og ændre på utidssvarende strukturer og systemer. Et af de vigtigste områder er efter vores mening, at vi får et generelt løft i uddannelse og kompetencer, så vi undgår et todelt samfund, hvor vi får en elite, der kan klare det hele, og en restgruppe som konstant er udsat for ledighed og sociale problemer.

Derfor er det for os vigtigt at bidrage med nedenstående synspunkter som vi håber udvalget vil finde interessante/konstruktive og tage med i Deres vurderinger når konkrete ”nye mål” skal prioriteres i den aflagte rapport til ministrene.

Vores generelle opfattelse er at der bør investeres massivt i uddannelser på alle niveauer og at strukturerne naturligvis også kommer i spil, vi bør stille krav om effektivisering og evaluering skal forbedres.

Folkeskolen er efter vores mening uhyre vigtig. Her skabes det grundlæggende råstof, hvor færdigheder såsom at kunne skrive, læse, stave og regne på et niveau, der gør de unge parate til at tage en ungdomsuddannelse.

- Vi oplever, et stigende krav til de unges færdigheder.
- Vi oplever, for mange unge, der forholder sig ukritisk til egen udvikling.
- Vi oplever, at den negative sociale arv forsat er eksisterende.
- Vi oplever, at flere unge er så optaget af sit eget ”jeg”, at de har svært ved at indgå og indordne sig i et kollektiv ”vi”, hvor fokus ikke altid er på eleven, men på den kollektive løsning af arbejdsopgaver –

Derfor mener vi at folkeskoledebatten bør indeholde følgende synspunkter:

- Øget fokusering på styrket undervisning i læsning, naturfag og matematik, som skal bakkes op og bestandigt holdes for øje i Folkeskolens planlagte arbejde.
- Der bør strammes op omkring kriterierne for ledelse på landets folkeskoler, den pædagogiske ledelsesform skal styrkes.
- Folkeskolen skal i højere grad udvikle sin pædagogiske tænkning og planlægning efter en nøje målorientering, det betyder, at alle unge skal have en garanti for at de ikke slippes af folkeskolen, uden de kan de basale færdigheder, såsom at kunne læse, skrive, stave og regne på et niveau, der gør dem parate til at tage en ungdomsuddannelse.
- Forståelsen for ”at vi skaber noget sammen”, skal opprioriteres i undervisningen og i den pædagogiske tænkning, så vi kommer egoismen til livs.
- Der skal skabes samlede og samtidige ændringer i de pædagogiske målsætninger, ledelsesform og lærernes ansættelsesbetingelser med henblik på at styrke mulighederne for at skabe sammenhæng, rummelighed og helhed i elevernes hverdag.
- Vi skal have en mere åben skole. Det betyder at der skal tænkes mere i muligheder for hvordan forældre aktivt involveres i deres børns læring, hvordan lektier bruges som redskab og hvordan IT kan bringes mere i anvendelse.
- Henvisningskulturen som eksisterer i folkeskolen for børn med særlige faglige og sociale vanskeligheder til andre tilbud skal fastholdes og kontinuerligt kvalitetsudvikles.

- Folkeskolen skal have særligt fokus på unge, der forholder sig nysgerrigt og undrende til det de lærer. Den konstruktive kritiske sans bliver et væsentlig konkurrenceparameter på fremtidens arbejdsmarked.

Som vi indledningsvis gav udtryk for er det grundlæggende råstof som formes i folkeskolen utroligt vigtigt, også når vi skal videre i forhold til de videregående uddannelser både på universiteterne og de arbejdsmarkedspolitiske uddannelser – begge er vigtige for den danske konkurrence evne som er baseret på høj produktivitet, den nyere teknologi og stor viden hos medarbejdere og virksomheder. Denne forbedres kun ved intens satsning på investeringer i først og fremmest uddannelse.

Vi ønsker at deltage i udviklingen af hele det danske uddannelsessystem, fra folkeskolen til de lange og videregående uddannelser, men de erhvervsfaglige uddannelser, samt voksen- og efteruddannelse vil forsat være krumtappen i organisationernes arbejde.

Uddannelsesinstitutionerne på erhvervs- og arbejdsmarkeds uddannelsesområdet er igang med at fusionere, hvilket vi hilser med tilfredshed. Hvis de samlede ressourcer var forblevet i sektoren, kunne denne samling af kræfterne have givet mulighed for at optimere et kvalitetsorienteret uddannelsesudbud og have sikret en bedre udnyttelse af ressourcerne. Det samme gælder for de nye kompetencecentre. Vi vil stadig kæmpe for at fusionernes styrkemuligheder kommer til at give det løft til institutionerne, som organisationerne så intenst har plæderet for.

Antallet af lærere på institutionerne er faldet de seneste år og har nu nået smertegrænsen. Derfor er der nu et stort behov for flere lærere og for at de tilbydes bedre og mere målbevidste efteruddannelser. Dette er bl.a. nødvendigt for at skolerne i højere grad kan opfylde målsætningen om et tættere samspil med virksomhederne for at fokusere mere på, hvordan ny viden gennem uddannelserne kan overføres til dagligdagen på virksomhederne. På erhvervsuddannelses området er målet for de kommende år at tiltrække flere unge, at skaffe praktikpladser til alle, samt at sikre retten til at færdiggøre sin valgte uddannelse, og sidst men ikke mindst at mindske frafaldet fra uddannelserne.

”Reform 2000” som reformeringen af erhvervsuddannelserne hed, og som organisationerne tog initiativ til er kommet godt i gang – erhvervsuddannelserne er blevet mere fleksible og mulighederne for individualisering af uddannelserne er blevet bedre, men der udestår en informationsindsats overfor mestre og elever, så de får et bredere indblik i fleksibilitetsmulighederne. De lokale uddannelsesudvalg skal uddannes bedre til at informere om reformens muligheder på virksomhederne. Der skal etableres et tæt samarbejde mellem skolerne, de faglige udvalg og de lokale uddannelsesudvalg.

Desuden skal erhvervsskolelærerne efteruddannes og lærernes underviserteam fungere bedre. Kontaktlærerrollen skal styrkes og uddannelsesbogen være bindeled mellem elev, virksomhed og kontaktlærer, så individualisering og sammenhæng fungerer.

Vekseluddannelsesprincippet skal principielt fastholdes.

Samspelet mellem skole og praktik skal være tættere, så eleverne får et realistisk indtryk af arbejdsmarkedet. Derved sikres det, at eleverne under deres uddannelse tager udgangspunkt i løsningen af virkelige arbejdsopgaver og at de får større sikkerhed for senere beskæftigelse.

De uddannelsesansvarlige i virksomhederne skal arbejde for en bedre kobling mellem det indlærte teoretiske stof på skolen og virkefeltet på virksomhederne og skal føre tilsyn med at de individuelle uddannelsesmål opfyldes.

Vi mener at skoledelen og praktikdelen er lige vigtige elementer i det samlede uddannelsesforløb, og et højt samlet uddannelsesudbytte sikre de bedste jobmuligheder. De unge skal derfor – også i skoleperioderne – tage ansvar for egen læring.

Vi er bekymrede for de mange frafald af unge i forløbet af deres erhvervsuddannelse, en del af eleverne skuffes af at uddannelsen påbegyndes med en teoretisk og almen undervisning på skolen. De forventer at møde deres fag og erhverv fra den første dag - vi vil hvor det er relevant, arbejde for at den pædagogiske tragt vendes på hovedet, så det faglige konkrete kommer først i uddannelsen og det almene og teoretiske, når der er behov herfor.

Vi bør kunne finde andre og bedre måder at lære teori på, end det sker i dag. Der bør udvikles bedre muligheder for at ordblinde og læsesvage kan gennemføre en erhvervsuddannelse. Det bør også undersøges, om boglige kompetencer svarende til 10. klasse udvidet vil forbedre elevernes muligheder for at gennemfører uddannelser.

Vi bør styrke kontakten til skolevejlederne i folkeskolen og studievejlederne i gymnasierne for at gøre opmærksom på de mange karrierer muligheder som erhvervsuddannelserne byder på.

En vigtig del er at sikre en kompetent uddannelsesvejledning der giver de unge et indblik i uddannelse/erhvervs valg, og at de bliver gjort bekendt med at valg af en erhvervsuddannelse giver gode og stabile jobmuligheder.

Sådanne tiltag kan medvirke til at tiltrække flere unge og fastholde en større andel i deres uddannelsesforløb.

I takt med at viden øges bør virksomhederne også ændre organiseringen af arbejdsprocesser og ansvarsfordeling, så arbejdet i team træder tydeligere frem i virksomhedernes målsætning. En anden vigtig detalje er at virksomhederne

skal samarbejde med medarbejderne om at udføre praktisk/teoretisk uddannelsesplanlægning.

LIVSLANG LÆRING

Den viden, de færdigheder og den forståelse, man lærer som barn og som unge i familien, i skolen, gennem erhvervsrettet uddannelse og på universitetet, er ikke tilstrækkelig til at vare livet ud.

I begrebet livslang læring opfattes al uddannelse og læring som en uafbrudt proces fra "vugge og til grav" fra de yngste år frem til grunduddannelse efterfulgt af primært faglig uddannelse, bør udruste alle unge, med de nye grundlæggende færdigheder, som er nødvendige i en vidensbaseret økonomi. Den skal også sikre, at de har "lært at lære" og at de har en positiv holdning til læring.

Alle bør have mulighed for at følge åbne veje til læring efter eget valg frem for at være forpligtiget til at følge forudbestemte veje med bestemte mål. Det kræver at uddannelsesystemerne giver borgerne de grundlæggende færdigheder, som er nødvendige i videnssamfundet. Færdighederne skal ajourføres løbende, og mange vil skulle erhverve færdigheder uden for uddannelsessystemet. Derfor bør man i høj grad bestræbe sig på at vurdere kvalifikationer på en acceptabel måde, således at der kan foretages sammenligninger.

Livslang læring i verdens bedste uddannelsessystem skal ikke længere blot ses som et enkelt begreb i forbindelse med uddannelse, det skal udvikles til at blive det vejledende princip for udbydelse af og deltagelse i enhver læringsmæssig sammenhæng. Vi håber hermed at have bidraget udvalget med visioner som vil være brugbare i det videre arbejde.

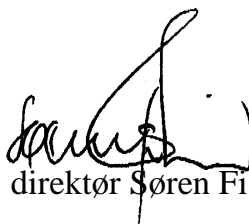
På vegne af det Regionale

Industripolitiske Udvalg i Østjylland

Afd. formand Finn Frandsen

Formand

Adm. direktør Søren Fischer

Næstformand